

METROPOOLREGIO

ROTTERDAM DEN HAAG

Adviescommissie Ev 22 maart 2023

Agenda

Datum	22-03-2023
Aanvang	18:00
Locatie	MRDH, Westersingel 12, Rotterdam
Voorzitter	K.J. Kayadoe
Eindtijd	20:00

01.00 Opening en mededelingen

[1.0 Concept Agenda AC EV 22 maart 2023](#)

02.00 Themasessie: Onderwijs en arbeidsmarkt

[2. Memo themasessie arbeidsmarkt onderwijs ACEV 22 maart](#)

03.00 Proces wijziging GR (informerend)

[3. Agendapost Ac's wijziging GR MRDH](#)

04.00 Kadernota (informerend)

[4.1 Concept Kadernota MRDH begroting 2024](#)

[4.0 Agendapost Kadernota MRDH Begroting 2024](#)

05.00 Vaststellen conceptverslag 23 november 2023

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

[5.1 Advies adviescommissies inzake concept-ontwerp Strategische Agenda](#)

[5.2 Reactiebrief AB op reflecties adviescommissies en bestuurscommissies](#)

[5.0 Concept Verslag AC EV 23 november 2023](#)

06.00 Ter informatie: raadsinformatiebrief rekenkameronderzoek

[6.0 Raadsinformatiebrief rekenkameronderzoek](#)

[6.1 Advies ACEV rekenkameronderzoek](#)

07.00 Rondvraag

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat
Woensdag, 22 maart 2022, 18.00-20.00

Westersingel 12, Rotterdam, MRDH (Presentatieruimte)

Een broodmaaltijd voor de commissieleden staat vanaf **17.30 uur** klaar.

- 1. Opening en mededelingen** **18.00**
• Vaststellen van de agenda.

- 2. Themasessie: Arbeidsmarkt en onderwijs** **18.05**
Bijlage(n): Memo

Toelichting:

Zoals afgesproken tijdens de vorige vergadering wordt er iedere vergadering een uur besteed aan een themasessie. U heeft aangegeven dat u wilt beginnen met het onderwerp 'Arbeidsmarkt en Onderwijs'. Eric Faassen (lid bestuurscommissie en portefeuillehouder Arbeidsmarkt en Onderwijs) is aanwezig om met u het gesprek hierover te voeren.

- 3. Proces wijziging GR (informerend)** **19.00**
Bijlage(n): agendapost

Gevraagd aan de adviescommissie:

1. Kennisnemen over het proces van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling MRDH.
2. Aangeven of er voor de adviescommissie en/of raden nog aanvullende stappen nodig zijn in het proces om de adviescommissie/raden goed te betrekken bij de wijziging van de GR.

- 4. Kadernota (informerend)** **19.15**
Bijlagen: Kadernota

Gevraagd aan de adviescommissie:

U wordt geïnformeerd door Mario Bianchi (portefeuillehouder middelen) over de Kadernota 2024, ter voorbereiding op de MRDH begroting 2024, die zienswijze plichtig is en die op 23 juni a.s. in de adviescommissie wordt behandeld

- 5. Vaststellen conceptverslag 23 november 2023**
U wordt gevraagd het verslag van de adviescommissie van **23 november 2023** vast te stellen. De gezamenlijke bespreking van de Strategische Agenda is bijgevoegd in een apart document. Ook is de reactiebrief van het algemeen bestuur op de reflecties van de advies- en bestuurscommissies toegevoegd aan de vergaderstukken.

6. Ter informatie: raadsinformatiebrief rekenkameronderzoek

Ter informatie is de raadsinformatiebrief over het rekenkameronderzoek toegevoegd. De brief is eerder gedeeld met uw colleges. Voor de volledigheid is ook het advies van de adviescommissie van 23 januari 2023 over het rekenkameronderzoek toegevoegd aan de vergaderstukken.

7. Rondvraag

U kunt uw eventuele inhoudelijke vragen die u bij de rondvraag wilt stellen van te voren mailen aan s.akay@mrdh.nl

Volgende vergadering:

Woensdag, 19 april 2023, 18.00-20.00
MRDH

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100

E-mail: informatie@MRDH.nl
Internet: www.mrdh.nl

Bankrekeningnummer:
NL96 BNGH 0285 1651 43

KvK nummer:62288024

M E M O

Aan	Adviescommissie EV	CC	Datum	08 maart 2023
Van	Marjolein Steinebach			
Telefoon		Onderwerp	Themasessie Arbeidsmarkt & Onderwijs	

In dit memo wordt u meegenomen in het onderwerp Arbeidsmarkt & Onderwijs. Er wordt ingegaan op het belang, wat er de afgelopen jaren is ontwikkeld en er wordt vooruit gekeken. Dit memo kunt u als achtergrond voor de themasessie op 22 maart gebruiken.

Belang aansluiting arbeidsmarkt onderwijs voor economie

Vanuit de MRDH wordt al geruime tijd ingezet op het versterken van mbo en hbo campussen in de regio met als doel het stimuleren van innovatie en het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, om op deze manier het economisch vestigingsklimaat te versterken.

De mbo en hbo campussen in de regio zijn bij uitstek geschikt om jongeren op te leiden voor de juiste banen, bestaand personeel bij te scholen en ondersteuning te bieden aan trajecten om mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt om- en bij te scholen naar een duurzame arbeidsparticipatie. De focus op regionale mbo en hbo campussen is bewust, omdat het merendeel van de studenten en het merendeel van het aantal banen in de regio zich op mbo-hbo niveau bevindt. Kortom: vanuit economisch oogpunt loont het investeren in dit type campussen het meest.

Het aanpakken van de mismatch tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het verhogen van de productiviteit en bedrijvigheid zorgt voor een groei van welvaart en welzijn. Door een groei van het aantal arbeidsplaatsen, ingevuld door mensen met de juiste opleiding en skills groeit de arbeidsparticipatie. De extra arbeidsplaatsen en productiviteit dragen bij aan de ambitie van extra groei van welvaart en welzijn. Alle campusinitiatieven dragen bij aan de uitdagingen op het gebied van cybersecurity, IT en digitalisering, smart industry high tech, haven in transitie, life science & health (incl.zorg), het voeden en vergroenen van steden, circulaire economie en energietransitie (Human Capital Agenda en regiospeerpunten). Dus die sectoren die van belang zijn voor onze regio. In zowel de huidige als de vernieuwde strategische agenda van de MRDH is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt een belangrijke opgave om een toekomstbestendige economie te realiseren.

Aanpak regionale campusondersteuning 2021-2022

In oktober 2020 is het plan regionale campusondersteuning 2021-2022 door de bestuurscommissie EV goedgekeurd. Dit plan is tot stand gekomen op basis van een

nulmeting onder de campussen in juni 2020 en bestaat uit een drietal doelstellingen die hieronder per doelstelling worden beschreven:

1. Versterken van een MBO-HBO campusecosysteem

Inmiddels zijn er 14 campusprojecten ondersteund door de MRDH. Naast de lopende campusprojecten, zijn er ook verschillende projecten in ontwikkeling. Soms zijn dit nieuwe campusinitiatieven van gemeenten, onderwijsinstellingen en bedrijven en soms gaat het om campusversterkingsprojecten (bouwstenen) vanuit bestaande campussen in de regio.

Naast de campusprojecten zijn er ook projecten op het gebied van Leven Lang Ontwikkelen ofwel LLO. Deze projecten zijn cruciaal om iedereen aan het werk te krijgen en te houden. Het zorgt voor een kwalitatief goede beroepsbevolking die bijdraagt aan onze regionale economie. Begeleiding van werknemers van krimpsectoren naar groeisectoren, het ontwikkelen en opschalen van modules voor her-, om- en bijscholing, het mogelijk maken en stimuleren van uitwisseling van personeel tussen bedrijven, het zijn allemaal mogelijkheden die bijdragen aan een meer flexibele, skills-georiënteerde en weerbare arbeidsmarkt. De afgelopen jaren is er vanuit de MRDH geïnvesteerd in 9 LLO projecten.

Op de website van de MRDH is meer informatie te vinden over de diverse projecten en een totaal overzicht van de campussen (<https://mrdh.nl/thema/aansluiting-onderwijs-arbeidsmarkt>).

Verder vinden er op het gebied van kennisdeling verdiepende campusnetwerk bijeenkomsten plaats. Dit campusnetwerk bestaat uit medewerkers van gemeenten, onderwijsinstellingen, campussen en bedrijven. Een regionale groep van zo'n 70 mensen die zich richt op campusontwikkeling, innovatie, vernieuwend onderwijs en kennisvalorisatie. Zie deze link voor meer informatie.

2. Economisch rendement van campussen versterken

Er zijn drie onderzoeken in 2021 afgerond op het gebied van kennisvalorisatie, inclusiviteit en bereikbaarheid op 10 campussen (inmiddels 14). Doel van deze onderzoeken is om ze de komende jaren te gebruiken voor het steviger strategisch positioneren van ons regionale campus ecosysteem. Op deze manier kunnen we onderbouwd aantonen wat we als regio op het gebied van campussen te bieden hebben. Dit kan bijdragen aan de lobby richting provincie of Rijk als het gaat om de verdere ontwikkeling hiervan. Daarnaast is er een overzicht gecreëerd van relevante informatie en onderzoeken over campusontwikkeling in brede zin; dit is op de MRDH website gepubliceerd.

Verder is bij alle mbo- en hbo campussen een subsidiemaatwerkscan uitgevoerd door adviesbureau Haute Equipe. Aan de hand van een inventarisatie van de projecten die er per campus in ontwikkeling zijn, is geanalyseerd welke subsidiekansen op regionaal, nationaal of Europees niveau hier aan gekoppeld kunnen worden. Doel is om meer inzicht te krijgen in relevante subsidies op het gebied van campusontwikkeling om uiteindelijk meer financiële middelen te genereren voor de campussen.

3. Bekendheid vergroten van het campusecosysteem

Om bedrijven uit de regio actiever te betrekken bij innovatieve onderzoeksprojecten, een leven lang ontwikkelen en evenementen die op de verschillende campussen plaatsvinden, is in 2022 een campus-ambassadeur voor het MBO-HBO campusecosysteem aangesteld voor één jaar. Zij heeft i.s.m. met de communicatiewerkgroep (van de campussen) een kernverhaal en een communicatietoolkit ontwikkeld. Met als doel om samen bedrijven actief te gaan benaderen via bedrijsvennetwerken en brancheorganisaties in Q1 2023.

GroEIFonds kans opschaling campussen metropoolregio

Vanuit het Nationaal Groeifonds (NGF) is er op 14 april 2022 €210 miljoen toegekend aan de organisatie Katapult voor het project “Opschaling publiek-private samenwerking in het beroepsonderwijs”. Katapult is een nationaal netwerk van 450 samenwerkingsverbanden tussen onderwijs en bedrijfsleven. Katapult heeft als doelstelling de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en maatschappij te verbeteren. Het NGF investeert miljoenen euro's in samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio. Hierdoor wordt het mogelijk dat er gezamenlijk grote stappen gezet kunnen worden om voldoende én goed geschoolde mensen op te leiden voor het mkb.

Aan de hand van regionale prioriteiten per provincie, is er een aantal consortia voorgeselecteerd afgelopen zomer om in aanmerking te komen voor het budget voor het NGF. Deadline voor het indienen van de projectaanvragen van deze consortia is 17 april 2023.

In Zuid-Holland zijn er vier consortia voorgeselecteerd, waarvan drie binnen de metropoolregio. Deze consortia bestaan uit mbo-hbo campussen waar onderwijs en bedrijfsleven samenwerken en waar de MRDH de afgelopen jaren in heeft geïnvesteerd via de bijdrageregeling EV. Met de kans om een NGF-aanvraag in te dienen doet zich een enorm opschalingspotentieel voor, zowel van de campussen als van de investeringen van de MRDH de afgelopen jaren. Deze campussen leiden studenten, medewerkers van bedrijven en zij-instromers op voor de gehele regio, binnen sectoren die grote economische waarde hebben. Verder dragen deze campussen bij aan de transities op het gebied van digitalisering, energietransitie en het voeden en vergroenen van onze steden. Hierbij zijn een campussen uit 8 gemeenten betrokken.

Om de kans op toekenning vanuit het NGF te vergroten en om voldoende cofinanciering te kunnen inbrengen, ondersteunt de MRDH de drie consortia op 2 manieren: 1. Met het schrijven van hun projectaanvraag (via expertise van het adviesbureau Haute Equipe en van Nehem) en 2. Met extra projecten als cofinanciering. De drie consortia dienen ieder deze maand een campus/projectaanvraag voor de bijdrageregeling in. Bij een positief besluit van de Bestuurscommissie EV op 29 maart 2023, dient de financiering van de MRDH als cofinancieringsbouwsteen van de NGF-aanvragen van deze consortia. Op deze twee manieren kan de MRDH de kans op toekenning vanuit het NGF vergroten en effectief bijdragen aan een betere aansluiting onderwijs- arbeidsmarkt.

Vooruitblik

Op dit moment wordt gewerkt aan een geactualiseerde aanpak campusontwikkeling 2023-2024. Daarin worden de ervaringen met de campus- en LLO aanpak van de afgelopen jaren, de resultaten van de onderzoeken, aansluiting bij het Human Capital Akkoord 2.0 en het verkennen van nieuwe doelgroepen en partners meegenomen. Denk daarbij aan nieuwe doelgroepen als leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs (belangrijk voor de instroom op mbo en hbo). Of nieuwe partnerships zoals bijvoorbeeld met de werkgeversservicepunten van het UWV in het kader van LLO. Uitgangspunt zal zijn om te investeren in het versterken van bestaande campussen en niet zo zeer het stimuleren van nieuw op te richten campus initiatieven. Verder worden activiteiten als het organiseren van campusnetwerkbijeenkomsten voor kennisdeling en het betrekken van breed MKB bij de campussen voortgezet.

Onderwerp	Proces wijziging Gemeenschappelijke Regeling MRDH						
Bestuurlijk trekker	Voorzitters MRDH						
Ter informatie	Kennisnemen van het proces van de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH.						
Korte inhoud van voorstel	<p>Aanleiding en achtergrond Op 18 januari 2022 is gepubliceerd: <i>de Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen</i>. Deze wijziging is op 1 juli 2022 in werking getreden.</p> <p>Wat betekent dit voor MRDH en haar deelnemende gemeenten? De MRDH krijgt twee jaar de tijd om, vanaf het moment van inwerkingtreding van deze wet, de Gemeenschappelijke regeling MRDH 2014 in overeenstemming te brengen met deze wet. Er zijn voorgeschreven wijzigingen en kan-bepalingen (waarbij voor de deelnemers de mogelijkheid is gecreëerd om zelf te bepalen of zij daar gebruik van gaan maken). In ieder geval zal voor minimaal de verplichte wijzigingen een wijzigingsprocedure moeten worden opgestart.</p> <p>Afbakening Naast de wijzigingen in verband met de wetswijziging zijn er diverse zaken die om verschillende redenen gewijzigd dienen te worden in de GR of andere verordeningen van de MRDH. Het gaat om de volgende soort wijzigingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaken die feitelijk niet meer kloppen en wel in de GR staan (bijvoorbeeld gemeente Spijkenisse bestaat niet meer). 2. Zaken die door gewijzigde wetgeving niet meer kloppen. 3. Fouten die bij de oprichting onder grote tijdsdruk erin zijn geslopen. 4. Zaken die niet overeenkomen met hoe wij werken (er wordt bijvoorbeeld gesproken over begrotingsposten, maar die heeft de MRDH niet). 5. Regelingen die onderling niet goed op elkaar aansluiten. <p>Bij de wijziging van de GR worden deze zaken meegenomen. Grotere, meer fundamentele zaken worden in deze fase nog niet meegenomen aangezien we eind 2023 starten met de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling zoals die is opgenomen in de GR.</p> <p>Wijzigingsprocedure De beide voorzitters van de MRDH zijn het bestuurlijk aanspreekpunt voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling is de volgende procedure opgesteld en vastgesteld door het algemeen bestuur, opgedeeld in een aantal fasen:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Fase</th><th>Periode</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> Fase 0 – informeren over het proces <i>De gremia worden geïnformeerd over de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling en de betekenis hiervan voor de MRDH. Ook de griffiers worden betrokken bij dit proces.</i> </td><td>Q4 2022 – Q1 2023</td></tr> <tr> <td>Fase 1 – concept ontwerp gemeenschappelijke regeling</td><td>Q2 – Q3 2023</td></tr> </tbody> </table>	Fase	Periode	Fase 0 – informeren over het proces <i>De gremia worden geïnformeerd over de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling en de betekenis hiervan voor de MRDH. Ook de griffiers worden betrokken bij dit proces.</i>	Q4 2022 – Q1 2023	Fase 1 – concept ontwerp gemeenschappelijke regeling	Q2 – Q3 2023
Fase	Periode						
Fase 0 – informeren over het proces <i>De gremia worden geïnformeerd over de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling en de betekenis hiervan voor de MRDH. Ook de griffiers worden betrokken bij dit proces.</i>	Q4 2022 – Q1 2023						
Fase 1 – concept ontwerp gemeenschappelijke regeling	Q2 – Q3 2023						

	<i>Het concept-ontwerp voor de gemeenschappelijke regeling wordt opgesteld en allereerst voorgelegd aan de bestuurscommissies en vervolgens aan het DB en het AB.</i> <i>Het AB geeft de wijzigingen vervolgens vrij voor de zienswijzeprocedure bij de raden en ook de adviescommissies worden betrokken om een advies uit te brengen.</i>		
	Zienswijze (9 weken)		Q3 2023
	Fase 2 - Vaststelling ontwerp gemeenschappelijke regeling en nota van beantwoording Na de zienswijzen wordt het ontwerp gemeenschappelijke regeling en nota van beantwoording opgesteld, wat vastgesteld wordt door het AB met voorafgaand advisering door de adviescommissies en de bestuurscommissies.		Q1 2024
	Fase 3 – Vaststelling wijzigingsbesluiten <i>Na vaststelling in het AB worden de concept-wijzigingsbesluiten aangeboden aan de raden, colleges en burgemeesters ter besluitvorming.</i>		Q2 2024
	Aanpassing <i>Als alle bestuursorganen van de deelnemende gemeenten positief hebben besloten over de wijziging, worden de wijzigingen doorgevoerd zodat de GR gewijzigd is voor 1 juli 2024 (twee jaar na inwerkingtreding van de wet)</i>		Voor 1 juli 2024
	Fase 4 – implementatie <i>Implementatie van eventuele wijzigingen voor afgesproken gewijzigde werkwijzen.</i>		Na vaststelling GR
Tijdens de vergadering wordt dit proces nader aan u toegelicht en wat de rol van de raad en de adviescommissies zijn bij die proces.			
Communicatie	n.v.t.		
Bijlagen	N.v.t		
Gevolgde procedure	Algemeen Bestuur Bestuurscommissie	16 december 2022 22 februari 2023	
Verdere procedure	Bestuurscommissie	5 juli 2023	
	Zienswijzetermijn	11 september tot en met 13 november 2023	
	Dagelijks bestuur	21 augustus	
	Algemeen bestuur	8 september (vrijgeven zienswijze)	

4.1 Concept Kadernota MRDH begroting 2024

Het bestand 4.1 Concept Kadernota MRDH begroting 2024 kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden:](#)

<https://mrdh.notubiz.nl/document/12488403/1/45480e6c-4c76-4d90-bda9-093f330c592a>

Onderwerp	Kadernota MRDH begroting 2024
Bestuurlijk trekker	Bestuurlijk aanspreekpunt Middelen van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit: Dhr. Bianchi.
Gevraagd advies / Ter informatie /	U ontvangt ter informatie de concept Kadernota 2024, ter voorbereiding op de MRDH begroting 2024, die zienswijzeplichtig is en die op 23 augustus a.s. in de adviescommissie wordt behandeld.
Korte inhoud van voorstel	<p><i>Waarom een kadernota MRDH begroting 2024?</i></p> <p>In de Financiële verordening MRDH 2015 is opgenomen dat het algemeen bestuur, voorafgaand aan het voor zienswijze bij de gemeenten indienen van de concept begroting, een uitgangspuntennota vaststelt voor de kaders van het volgende begrotingsjaar. De Kadernota MRDH begroting 2024 (verder: kadernota) is deze bedoelde uitgangspuntennota en dient voor het opstellen van de begroting 2024 van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (hierna: MRDH).</p> <p>In de Kadernota staan uitgangspunten voor de MRDH begroting 2024 opgenomen voor onder meer strategisch kader, programma-indeling, indexering inwonerbijdrage en planning.</p> <p><i>Strategisch kader MRDH begroting 2024</i></p> <p>Het strategische kader voor de begroting 2024 wordt gevormd door de Strategische Agenda MRDH 2023-2026. Deze geactualiseerde Strategische Agenda bepaalt de koers voor de komende vier jaar. De Agenda gaat uit van vier grote opgaven die vervolgens vertaald worden naar zes concrete opdrachten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investeren in bereikbaarheid 2. Toekomstbestendige economie stimuleren 3. Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren 4. Vernieuwen van werklocaties 5. Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk 6. Herstellen van OV-systeem <p>Het strategische kader voor de begroting 2024 wordt gevormd door deze zes opdrachten. De aan deze opdrachten gekoppelde resultaten worden per begrotingsprogramma verder uitgewerkt naar jaaractiviteiten. De concept ontwerp Strategische Agenda MRDH 2023-2026 lag tot 10 maart 2023 bij de gemeenten voor ter zienswijze. Het algemeen bestuur betreft de zienswijzen van de gemeenten bij haar besluitvorming over de Strategische Agenda op 26 mei 2023. Als het algemeen bestuur naar aanleiding van de zienswijzen besluit om wijzigingen aan te brengen in opdrachten en resultaten van de Strategische Agenda, dan zullen deze wijzigingen ook worden verwerkt in de begroting.</p> <p><i>Kaderbrief gemeenten</i></p> <p>Bij het opstellen van deze Kadernota is rekening gehouden met de vanuit de gemeenten ontvangen kaderbrieven aan gemeenschappelijke regelingen. Zie hiervoor bijlage 2 (regio Haaglanden) en bijlage 3 (regio Rotterdam-Rijnmond) in de kadernota. In deze brieven zijn namens de colleges van de MRDH gemeenten de financiële uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen opgenomen. Indien een kader niet haalbaar blijkt te zijn verzoeken de gemeenten om een toelichting. Afwijking van deze kaderbrief is aan de orde bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De zienswijzeperiode voor de MRDH begroting 2024 eindigt op 12 juli, rekening houdend met de wetwijziging waardoor de zienswijzeperiode is verlengd van 8 weken naar 12 weken. Dit wijkt in beperkte mate af van de einddatum van 15 juli, de datum die is opgenomen in de kaderbrief van de MRDH gemeenten. Een

verdere verlenging van de zienswijzetermijn is niet gewenst en ook niet nodig. Het beeld is dat de meeste gemeenten in de week voor 12 juli de vergadercyclus voor het zomerreces afronden en dus tijdig hun zienswijze in kunnen dienen.

- De MRDH gemeenten vragen ook om in begroting en jaarrekening in te gaan op maatschappelijke inkoop. In de Nota van beantwoording naar aanleiding van de zienswijzen op de MRDH begroting 2023 is op dit verzoek reeds gereageerd. Het zijn voornamelijk de partners van de MRDH die voor de uitvoering van het MRDH beleid zorgdragen: gemeenten en vervoerders. In het kader van een efficiënte bedrijfsvoering kost het voor de MRDH en de partners onevenredig veel tijd en energie om een dergelijke rapportage toe te voegen aan begroting en jaarverslag.

Programma Economisch Vestigingsklimaat:

Alle aan de MRDH deelnemende gemeenten betalen jaarlijks een bijdrage in het kader van het versterken van het Economisch Vestigingsklimaat. De indexering van de inwonerbijdrage Economisch vestigingsklimaat van prijspeil 2023 naar prijspeil 2024 is gebaseerd op de kaderbrief die de MRDH namens de colleges van 9 MRDH gemeenten (regio Haaglanden) heeft ontvangen (bijlage 2 in de kadernota). De colleges van de overige 14 MRDH gemeenten (regio Rotterdam-Rijnmond, per 1-1-2023 12 gemeenten) sluiten zich bij deze werkwijze aan (bijlage 3 in de kadernota).

Op basis van bovenstaande uitgangspunten bedragen de indexeringspercentages voor 2024 ten opzichte van het basisjaar 2023:

- 6,7% voor de loonkosten en
- 12,2% voor de materiële kosten.

Deze percentages zijn veel hoger dan in vorige jaren en voornamelijk het gevolg van de energiecrisis waarin we ons momenteel bevinden. De bestaande druk op de gemeentelijke begrotingen zal door het stijgende kostenniveau nog verder toenemen. Een aantal gemeenten heeft de MRDH eerder verzocht om besparingen. Thans is het verzoek om inzichtelijk te maken hoe de MRDH tot een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering komt (zie bijlage 2, pagina 6). Ook dit jaar is daarom gekeken naar een realistisch niveau van indexeren.

De in de gemeentelijke kaderbrief opgenomen indexering wordt voor de loonontwikkeling (6,7%) overgenomen in de kadernota omdat de lopende onderhandelingen over een nieuwe Cao vanaf 1 januari 2023 dit percentage meer dan rechtvaardigen. De verwachting is dat minimaal het huidige loonbod van de werkgever zal worden doorgevoerd in de nieuwe Cao.

De in de gemeentelijke kaderbrief opgenomen berekende indexering voor de materiële kosten bedraagt 12,2% en is als volgt opgebouwd:

Index gemeentelijke bijdrage 2024 Cpi				
	MEV 2022	CEP 2022	MEV 2023	Vershil
2021	1,9	2,7		0,8
2022	1,8		9,9	8,1
2023	1,9		2,6	0,7
2024*)			2,6	2,6
			INDEX prijzen 2024	12,20

De kostenontwikkeling van de materiële budgetten binnen het programma Economisch Vestigingsklimaat kent relatief minder exogene factoren dan geldt voor de loonkosten. Onderdelen zoals meerjarige huur- en servicecontracten kennen een exogene stijging maar maken een beperkt deel uit van de begroting voor het Economisch vestigingsklimaat (deel materiële overhead). Daarom wordt het inflatiecijfer voor 2022 van 9,9% bijgesteld naar 2,6%, gelijk aan het inflatiecijfer voor 2023 en 2024.

	<p>Dat betekent een verlaging van 7,3%. Per saldo wordt de indexering voor de materiële kosten dan 4,9% in plaats van 12,2%.</p> <p>Op basis van deze aangepaste indexeringsmethode stijgt de inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat met 5,3% van € 2,82 voor de begroting 2023 met € 0,15 naar € 2,97 voor de begroting 2024.</p>																		
	<table><tr><th></th><th>basistarief 2023 (Kadernota en Begroting 2023, € per inwoner)</th><th>Indexering</th><th>tarief 2024 (€ per inwoner)</th></tr><tr><td>Salariscomponent (loongevoelig)</td><td>0,79</td><td>6,7%</td><td>0,84</td></tr><tr><td>materiële component (niet-loongevoelig)</td><td>2,03</td><td>4,9%</td><td>2,13</td></tr><tr><td></td><td>2,82</td><td>5,3%</td><td>2,97</td></tr></table>		basistarief 2023 (Kadernota en Begroting 2023, € per inwoner)	Indexering	tarief 2024 (€ per inwoner)	Salariscomponent (loongevoelig)	0,79	6,7%	0,84	materiële component (niet-loongevoelig)	2,03	4,9%	2,13		2,82	5,3%	2,97		
	basistarief 2023 (Kadernota en Begroting 2023, € per inwoner)	Indexering	tarief 2024 (€ per inwoner)																
Salariscomponent (loongevoelig)	0,79	6,7%	0,84																
materiële component (niet-loongevoelig)	2,03	4,9%	2,13																
	2,82	5,3%	2,97																
Juridisch	Het algemeen bestuur stelt op grond van artikel 2 lid 5 van de Financiële verordening MRDH 2015 de Kadernota vast voordat de concept begroting voor reactie aan de gemeenten wordt aangeboden. Met de te volgen procedure wordt hieraan voldaan.																		
Communicatie	De kadernota wordt na vaststelling door het algemeen bestuur als bijlage meegestuurd aan de raden, tegelijk met het aanbieden van de ontwerp MRDH begroting 2024 voor een zienswijze.																		
Bijlagen	Concept Kadernota MRDH begroting 2024																		
Gevolgde procedure	Bestuurscommissie	22 februari 2023																	
Verdere procedure	Bestuurscommissie	n.v.t.																	
	Zienswijzetermijn	n.v.t.																	
	Dagelijks bestuur	13 maart 2023																	
	Algemeen bestuur	31 maart 2023																	

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrddh.nl
Internet: www.mrddh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Esther Westerbeek

e-mail
e.westerbeek@mrddh.nl

telefoonnummer
088 5445 225

uw kenmerk
-

ons kenmerk
96872
projectnummer

aantal bijlage(n)

Aan het algemeen bestuur

Datum
29 november 2022

Onderwerp
Reflecties op het concept-ontwerp Strategische Agenda

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Aan de adviescommissie EV en adviescommissie Va is gevraagd om te reflecteren op het concept-ontwerp van de Strategische Agenda in de fase waarin u een besluit gaat nemen over het vrijgeven van deze Strategische Agenda voor zienswijzen. We waarderen de betrokkenheid bij de Strategische Agenda voordat het concept-ontwerp de zienswijzeprocedure ingaat. Na de zienswijzeperiode voor de gemeenteraden zullen de adviescommissies op 19 april 2023 formeel adviseren op de concept-Strategische Agenda.

Aanpak reflectie

De bespreking over de concept-ontwerp Strategische Agenda was een gezamenlijke bespreking, waarin de adviescommissies in vier groepen hebben gereflecteerd op het proces, de koers en de vier opgaven, de zes opdrachten en de werkwijze/uitvoeringskracht van de Strategische Agenda. Vervolgens is plenair een terugkoppeling gegeven van de hoofdlijnen van deze vier besprekingen, deze reflecties zijn samengevoegd tot dit advies.

Ook zijn er individuele reflecties ingebracht door enkele commissieleden van de adviescommissies. Deze reflecties zijn toegevoegd als bijlage bij dit advies zodat deze gebruikt kunnen worden bij de latere zienswijzen en de advisering van de adviescommissies op 19 april 2023 wanneer de adviescommissies formeel advies geven over de Strategische Agenda.

De adviescommissies geven de volgende reflecties mee aan het algemeen bestuur:

Proces

Het doorlopen proces om te komen tot een vernieuwde Strategische Agenda tot nu toe is als prettig en constructief ervaren. Gemeenteraadsleden zijn uitgebreid betrokken op verschillende momenten en in de vorm komt tot uitdrukking dat de ambitie van de MRDH is om het een praktisch, concreet document te maken dat bestuurbaar en navolgbaar is. Hiertoe is ook de verdere uitwerking naar inhoudelijke (beleids-)programma's, projecten en de begroting van belang.

Als aandachtspunten voor het vervolg geven we u mee:

- Een terugkoppeling te geven over hoe opgehaalde input, zoals bij de regionale bijeenkomsten in september, wordt meegenomen in het proces.
- De omliggende gemeenten en regio's te blijven betrekken bij de opgaven van de MRDH.
- Belangrijk is om ook het gesprek te voeren over het 'hoe'. Hoe kunnen we de samenwerking binnen de MRDH – met de organisatie en elkaar – steeds verder verbeteren? Daarbij geven de adviescommissies aan dat de betrokkenheid van inwoners en raadsleden – ook buiten de adviescommissies - punten zijn om hierbij te betrekken. Transparantie is belangrijk in het proces. Zorg voor transparante en gestructureerde monitoring en evaluatie van activiteiten in de Strategische Agenda om beter zicht te houden op de gerealiseerde doelen en of de beleidsdoelen behaald worden.

De koers en de vier opgaven

De leden van de adviescommissies herkennen de koers en de opgaven uit het concept-ontwerp Strategische Agenda. Er is een goede balans tussen de opgaven. Aanvullend willen we meegeven:

- Blijf de inhoudelijke visie – zoals deze aan de oorsprong van MRDH ten grondslag ligt – toetsen, verrijken en zo nodig bijstellen, zodat nu al kan worden gewerkt aan de opgaven van de komende decennia.
- De basis van de MRDH, zoals aangegeven in het OESO-rapport, geldt nog steeds voor de regio, maar daarbij is het belangrijk om dit frequent tegen het licht te houden en te kijken naar de actuele thema's, zoals brede welvaart en energietransitie.

De zes opdrachten

De leden van de adviescommissies herkennen de zes opdrachten en geven daarbij aan dat de kwaliteit en het herstel van de regio, opdracht 4, vernieuwen werklocaties, opdracht 5, het versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk, en opdracht 6, herstellen van het ov-systeem, de belangrijkste opdrachten voor nu zijn. Daarbij geven de adviescommissies mee dat de kwaliteit van de huidige werklocaties en het mobiliteitsnetwerk op orde moet zijn en dat het belangrijk is om deze te versterken in de aankomende vier jaar. Dit is nodig voor verdere ontwikkeling van de regio. Het sturen op basis van indicatoren kan hierbij helpen. De aangekondigde te maken match tussen de Strategische Agenda en begroting is daartoe een mooie gelegenheid. Aanvullende reflecties van de leden zijn:

- Kijk breder naar bereikbaarheid binnen en buiten de regio en qua invulling. Binnen de regio is het belangrijk om breder te kijken dan de 11 economische toplocaties. Daarnaast zijn verbindingen met gemeenten en regio's buiten de MRDH van belang. Ook is het belangrijk om vernieuwend en innovatief te zijn in mobiliteit. De adviescommissies vragen aandacht voor de fijnmazigheid in het netwerk.
- De inzet van MRDH is gericht op duurzame vormen van mobiliteit boven minder duurzame vormen. Dat wordt onderschreven. Daarnaast wordt de oproep gedaan hier de komende periode ook nadrukkelijk op te blijven acteren en dit expliciet te maken in programma's, projecten en communicatie.
- De bereikbaarheid van Groenblauwe gebieden is een taak voor de MRDH. Een goede aansluiting tussen de agenda van de provincie Zuid-Holland en de MRDH is daarbij belangrijk (ieder vanuit zijn eigen rol).

De werkwijze/uitvoeringkracht

Met betrekking tot de werkwijze/uitvoeringskracht geven we de volgende reflecties mee:

- Aandacht wordt gevraagd voor het optimaal benutten van de verschillende gremia voor goede inhoud en breed draagvlak.
- Zorg ervoor dat monitoring transparant is.
- Er is behoefte om op thema's, bijvoorbeeld zoals deelmobiliteit, inhoudelijke sessies te organiseren, zodat kennisdeling en onderlinge inspiratie kan plaatsvinden.

We gaan ervan uit dat u de reflecties meeneemt en een plek geeft in het vervolgproces naar vaststelling van de definitieve Strategische Agenda. We zien graag een reactie tegemoet op onze reflecties en kijken uit naar de vervolgbespreking op 19 april.

Namens de adviescommissie EV en Va,

Karin Kayadoe,
Voorzitter adviescommissie EV

Jan Pieter Blonk
voorzitter adviescommissie Va

Bijlage

Het doorlopen proces

- Prettig, constructief proces met relevante regionale bijeenkomsten. Tevreden dat de raadsleden in één of meerdere sessies de mogelijkheid is geboden om input te geven! Het is zichtbaar dat er is flink geïnvesteerd in proces, ook in vergelijking tot de vorige keer. Dat wordt gewaardeerd.
- Vertaling van de opbrengst van de regionale bijeenkomst naar het concept ontwerp is niet altijd herleidbaar. We kunnen zo onze effectiviteit niet checken. Dat is voor verbetering vatbaar.
- Er wordt opgeroepen om processen meer te ontwerpen om samen keuzes te maken. Doe ook samen de analyse: aan welke knoppen kun je draaien en waar kun je aan sleutelen? We zouden graag zien dat we op basis van de analyse samen keuzes maken.
- In de regionale bijeenkomsten was de tijd was kort om reactie te geven. Soms kwamen discussies net op gang en dan eindigde de sessie. Tip voor een volgende keer: het is interessanter als de buurgemeenten in dezelfde groep zit. Een enkele gemeente vond de regionale bijeenkomsten bijvoorbeeld weinig vernieuwend. Er is behoefte aan gesprek met de andere gemeenten (raadsleden) over hoe we echt met elkaar in verbinding komen. Dus hoe kunnen we beter samenwerken – hoe doen we dat nu met elkaar? Daar willen graag het gesprek over voeren.
- De communicatie over het proces en bijvoorbeeld de invloed van de Strategische Agenda – voordat de regionale bijeenkomsten plaatsvonden – was wat mager, dit was lastig als je een nieuw raadslid bent. Een tijdlijn kan daarbij helpen. In het verlengde daarvan, probeer nog meer rekening te houden met de verkiezingen.
- De oproep is gedaan om ook de NS aan tafel te krijgen.
- Doe na vaststelling van de SA een grondige evaluatie.
- Een van de leden merkt op dat de MRDH in de communicatie naar de burger niet zichtbaar is. De burger weet onvoldoende wat de MRDH is en wat het oplevert. De successen zouden meer gedeeld moeten worden.

De koers en opgaven

- Er zit een goede balans in de SA tussen herstel en vooruitgaan.
- Een visie op de langere termijn ontbreekt én waarom gaan we niet uit van 'eerst wijken bouwen, dan mobiliteit daarbij passen' of zoals het nu gaat 'mobiliteit maakt bouwen mogelijk'. Het is belangrijk dat we juist daar het netwerk (vanuit een visie) neerleggen waar er potentie is om bij te bouwen.
- De basis staat nog steeds, het is een actualisatie, dus de OESO opdracht uit 2016 blijft ons uitgangspunt.. De leden vinden het belangrijk om het gesprek te voeren over andere aanverwante en/of nieuwe thema's.
- Het is nog wel wat hoog-over. Het mag wel wat concreter. Wat is nu klaar als deze agenda is uitgevoerd. Stel duidelijker doel(en) #smart. "We willen de regio beter maken"...waar staat dat dan voor? We moeten van focus op economische groei naar de waarden erachter die onze drijfveer zijn. Bijvoorbeeld brede welvaart meer definiëren en hanteerbaar maken.
- Groei, groei, groei gaat veelal over groter en meer (en vaak gekoppeld aan mobiliteit). Welzijn, toegankelijkheid zijn bijvoorbeeld waarden die een rol zouden moeten spelen.

- De samenwerking, samenhang met andere partijen in de regio mag meer naar voren komen.
- Wat voor economisch vestigingsklimaat willen we?
- "Lijkt soms nog wel een Haags of Rotterdams feestje te zijn."
- "Vervoersarmoede en toegankelijkheid worden door de hele, gepolariseerde Rotterdamse raad omarmd."
- Bereikbaarheid is een goede ambitie (bereikbaar in afstand en voor de portemonnee). Arbeidsmigranten zijn daarbij een gevoelig issue.
- SA is straks ook de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid: dat vraagt om concreetheid.
- De onderwerpen circulair en energietransitie zouden meer accent binnen agenda (naar de toekomst) moeten krijgen.
- Het is belangrijk om de energietafel heel goed te overdragen, want het is breder dan de Regionale Energiestrategie.
- Arbeidsmarkt is HET probleem: dingen moeten gemaakt worden door mensen.
- De bereikbaarheid van Groenblauw is een taak voor de MRDH. Een goede aansluiting tussen agenda van de provincie Zuid-Holland en de MRDH is daarbij belangrijk (ieder vanuit zijn eigen rol).
- Voor een visiedocument is het erg concreet

De zes opdrachten

- Er wordt veel gefocust op bereikbaarheid, maar veiligheid heeft weinig aandacht gekregen. Denk aan stationsomgevingen, bijv. verlichting en bebouwing (sociale veiligheid). Dit zien de leden liever vanuit de MRDH komen en niet via HTM.
- Beoordelingscriteria: waar gaan we bepaalde campussen oprichten? Hoe beoordelen we die plannen en dat het ook haalbaar is?
- Doelen: ruimte-uitdaging, dus meer met het OV dan met de auto is de wens. Maar vervoer op maat (bijv. een belbus) lokt niet om het OV te gebruiken. Als een lijn nauwelijks rijdt, lokt dat ook weinig reizigers. Zouden we niet moeten ambiëren om de frequentie te verhogen om het OV aantrekkelijker te maken? Oproep: verder vooruitkijken naar een OV systeem dat past bij de toekomst.
- Campussen: staat Plaspoelpolder niet op het plaatje?
- Verduurzamen van haltes: hokjes met groene daken, sensorverlichting. Kunnen we dit verder concretiseren en op andere plekken doen?
- Kunnen we niet een oproep doen: kijk ook naar je lokale fietsnet en of dat netjes aansluit op de doorfietsroutes (MFR of anders)?
- Is uitbreiding van de MRDH naar Leiden en Dordrecht niet wenselijk gezien de OV-lijn Dordrecht-Leiden?
- Daarnaast is meer grip op deelmobiliteit en fijnmazig OV-netwerk (buurtbus) nodig. Er is meer regulering nodig. Kan de MRDH zich hierover buigen nu blijkt dat gemeenten dit een lastig thema vinden? En laten we hier een sessie over organiseren met de adviescommissie.
- Het herstel van het OV na corona is opdracht 6. Daardoor lijkt het alsof hij minder belangrijk is. Dat is niet zo. Opdracht 5 en 6 hebben prioriteit.
- Aandacht voor het nachtnet. Kwaliteit van het OV-netwerk. Bereikbaarheid Vlaardingen is minder geworden door Hoekse Lijn. Verbinding met Rotterdam CS is minder en daardoor is er minder aansluiting op de regio.
- Hoe ziet de besluitvorming eruit bij weghalen en toevoegen van haltes? Is er voldoende oog voor de impact op mensen?
- Bij het kaartje van opdracht 1 kaartje graag Dutch Freshport toevoegen.

- Bij opdracht 6: de personeelstekorten in het OV betekenen is voor het herstelvermogen. Benoem dat.
- Hoe gaan we om met gedragsbeïnvloeding voor duurzaam mobiliteitsgedrag? Hoe krijgen we bijvoorbeeld mensen op de fiets ? Of meer in het OV of lopend. Opdracht 1: Groenblauw: we zien het niet als een extra taak, maar het erg belangrijk om de koppeling te leggen. het gaat om het verbeteren van het vestigingsklimaat en daarvoor moeten we de toegankelijkheid verbeteren van de groenblauwe gebieden. Maar daarbij moeten we wel aandacht houden voor de kwetsbaarheid van de natuur.
- Opdracht 5: we moeten ook nadenken over andere modaliteiten en andere vormen van mobiliteit. Het is belangrijk om open te staan voor nieuwe ideeën en innovaties.
- Opdracht 1: onderzoek doen naar de bereikbaarheid van verschillende locaties – breder kijken dan de 11 economische toplocaties.
- Hoe werkt het mobiliteitssysteem over de grenzen van MRDH heen?
- Als we als MRDH samenwerken, laten we dan het OV-systeem en de aanbesteding ook standaardiseren.

De werkwijze/uitvoeringskracht

- Idee: raadsleden de voor- en nadelen laten zien en hen de keuze laten maken. Of anders: graag meer informatie meegeven over waarom een bepaalde keuze gemaakt is. Roep om transparantie, en duidelijk waar wat over te zeggen is, en waarover niet.
- Idee voor de 1^e monitor: behapbaar maken van de informatie en de mogelijkheid geven om te adviseren.
- Oproep om niet alleen informatie te delen binnen gemeentegrenzen, maar ook randgemeenten te betrekken.
- Het betrekken van bewoners bij besluiten OV zou beter moeten.
- We zouden wat rolvaster moeten zijn: in de adviescommissies moet je een regionale inbreng hebben, maar je moet je uit kunnen spreken vanuit een lokaal perspectief.
- Wat is de rol bij metropolitane fietspaden? Een regierol wordt voorgesteld (verkenner en soms organisatie opstart realisatie – planuitwerking).
- De kosten van de metropolitane fietspaden zijn voor kleine gemeenten vaak onbetaalbaar: subsidie gaat hierbij helpen (70% bijdrage MRDH).
- De opzet van de flexpool wordt gewaardeerd. Dat is een kans voor kleine/middelgrote gemeenten.

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrddh.nl
Internet: www.mrddh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Lennert Onvlee

e-mail
l.onvlee@mrddh.nl

telefoonnummer
088 5445 226

uw kenmerk
96872

ons kenmerk
96873

projectnummer

aantal bijlage(n)
2

Aan de adviescommissies en bestuurscommissies EV en Va

Datum
16 december 2022

Onderwerp
Reflecties op de concept ontwerp Strategische Agenda

Geachte leden van de adviescommissies en bestuurscommissies EV en Va,

In november 2022 heeft u de (eerste) gelegenheid gekregen om te reflecteren op het concept ontwerp van de Strategische Agenda 2023 – 2026. U heeft met grote betrokkenheid gebruik gemaakt van deze mogelijkheid en uw reflecties gegeven. Wij danken u van harte voor deze reflecties. We waarderen uw betrokkenheid, inzet en bijdrage om met elkaar tot een vernieuwde Strategische Agenda te komen. Samen werken loont, een herkenbare en scherpe Strategische Agenda is van cruciaal belang voor de koers van onze regio.

Gesprek vasthouden

Het algemeen bestuur constateert dat een werkwijze van (sub-)regionale bijeenkomsten met gesprekken tussen bestuurders, raadsleden en de werkorganisatie over inhoudelijk relevante thema's voor onze (toekomstige) inwoners door u wordt gewaardeerd en als prettig en constructief is ervaren. Inhoudelijk onderstreept u dat de ambitie voor een scherpere, concrete agenda met heldere en navolgbare opdrachten is geslaagd. We houden dit graag vast, ook na de vaststelling van de Strategische Agenda. We geven hier de komende jaren dan ook graag een vervolg aan. Op welke wijze, daarvoor doen we in het voorjaar 2023 een voorstel. Dit voorstel maakt onderdeel uit van de verdere implementatie van de Strategische Agenda. Als aandachtspunt geeft u aan om duidelijker aan te geven hoe opgehaalde input, zoals bij de regionale bijeenkomsten, verwerkt wordt. Het algemeen bestuur ondersteunt dit en dit zal in het vervolg scherper en concreter teruggekoppeld worden.

Uw reflecties

Tijdens de bestuurscommissies en de adviescommissies zijn diverse reflecties gegeven op de inhoud en het proces van de vernieuwde Strategische Agenda. Daarbij zien we reflecties die een ondersteuning zijn van hetgeen is opgenomen in de Strategische Agenda, reflecties die meer technisch van aard zijn en meer fundamentele reflecties. We hebben de reflecties betrokken bij de bespreking van het concept ontwerp van de Strategische Agenda in de vergadering van het algemeen bestuur op 16 december jl. Hieronder beschrijven we hoe we de diverse punten oppakken.

Dit overzicht is daarbij niet uitputtend. In de bijlage bij het advies van de adviescommissies zijn meer punten benoemd of benadrukt. In deze beantwoording gaan we in op de elementen die in alle besprekingen, van de bestuurscommissies en de adviescommissies, zijn teruggekomen. Bij de beantwoording van de zienswijzen in mei zult u het complete overzicht van reflecties aantreffen, inclusief de reactie van het algemeen bestuur daarop.

Brede welvaart

Zowel de bestuurs- als adviescommissies vragen aandacht voor de betekenis van het thema Brede Welvaart voor de Strategische Agenda. In het concept ontwerp wordt gesproken over welvaart en welzijn en het belang daarvan in samenhang te blijven bezien. Daarbij zien we de laatste tijd dat het laden van 'welvaart en welzijn' steeds belangrijker wordt.

Ook in de bestuurscommissies en adviescommissies is dat gesprek gestart, maar nog niet voldoende uitgediept. Hebben we een collectief beeld van een begrip als 'brede welvaart'? Welke impact heeft dit thema op de activiteiten van MRDH? Hoe nemen we dit thema mee in ons dagelijks werk? Het algemeen bestuur onderstreept het belang van dit thema door blijvend met elkaar in gesprek te zijn, inspiratie te zoeken en vinden, en concreet: bij te sturen wanneer nodig. Daarom komen wij in het voorjaar 2023 met een voorstel hoe we het gesprek kunnen voeren op dit thema en hoe we dit betrekken bij de keuzes die we maken op het gebied van mobiliteit en economisch vestigingsklimaat. Dit past ook bij de filosofie van de vernieuwde Strategische Agenda: een agenda met concrete opdrachten die bij afronding ruimte geven voor nieuwe prioriteiten en thema's, juist gericht op het permanent scherp stellen en houden van de regionale koers met oog voor ontwikkelingen in de maatschappij.

Doelen in het koersdocument en dit meetbaar maken

In het concept ontwerp is in de koers beschreven dat de wereld om ons heen snel verandert en tegelijkertijd dat de uitdagingen van economische achterstand nog steeds actueel zijn in de Metropoolregio. In onze regio hebben we een duidelijk doel om deze achterstanden in te lopen, waarbij specifiek benoemd is naast economische groei ook welvaart en welzijn mee te nemen. Het vorige punt beschrijft dat we met elkaar dat gesprek gaan voeren. In de opdrachten zijn nu al specifieke indicatoren opgenomen om scherp meetbaar te maken wat de effecten zijn. Voorgesteld wordt bij de jaarlijkse begroting hierover een update te geven. Daarmee wordt na vaststelling van de Strategische Agenda de sturing op uitvoering scherper en concreter.

Groenblauwe leefomgeving

De afgelopen maanden hebben we veelvuldig, in verschillende gremia, met elkaar gesproken over het belang van de groenblauwe leefomgeving en de rol van de MRDH daarbij. De Metropoolregio heeft een grote diversiteit aan gebieden: van hoogstedelijke tot suburbane gebieden, van landelijke dorpskernen tot groene longen. Juist die samenhang maakt de regio aantrekkelijk om te vestigen. Het algemeen bestuur herkent en erkent het belang van een hoge natuur- en/of recreatiewaarde van de steeds schaarsere open ruimte, juist in een regio zoals die van ons. Dat er verschillen zijn in de gewenste benutting en ervaring van natuurgebieden aan de ene kant en recreatiegebieden aan de andere kant, onderschrijven wij. Daarbij zien wij mogelijkheden om vanuit onze taken op het gebied van het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie ons steentje bij te dragen. In de verdere uitwerking van de Strategische Agenda naar programma's en projecten wordt de gewenste verbeterde bereikbaarheid van de groenblauwe leefomgeving onderwerp van gesprek én afgewogen. Daarbij is het belangrijk dat de MRDH acteert vanuit haar taken, rollen en bevoegdheden. Dat

betekent geen taken overnemen van andere publieke organisaties wanneer daar geen bevoegdheden, middelen en capaciteit tegenover staan.

Desalniettemin is het algemeen bestuur bezorgd over de toekomstige kwaliteit van de groenblauwe leefomgeving. Daarom stellen we voor een brief naar provincie Zuid-Holland (het bevoegd gezag op het gebied van de groenblauwe leefomgeving) te sturen over het belang van de groenblauwe leefomgeving en de rol en formele taken van de provincie hierin zodat dit onderwerp nadrukkelijker meegenomen wordt bij de coalitieonderhandeling na de Statenverkiezingen in het voorjaar van 2023. Het dagelijks bestuur zal, in afstemming met de groenblauwe tafel, deze brief uiterlijk 1 maart naar de Commissaris van de Koning sturen met het verzoek deze aan de onderhandelende partijen te overhandigen.

Bestuurlijk netwerk Energietransitie

De afgelopen maanden hebben we met elkaar het gesprek gevoerd over de wijze waarop focus kan worden aangebracht in de programma's op het gebied van Economisch Vestigingsklimaat. Dit met als doel om meer impact te hebben in onze regio. Daarbij is discussie ontstaan over de betrokkenheid van de MRDH bij het thema energietransitie. Twee vragen zijn daarbij aan de orde gekomen: op welke wijze borgen we dat 1) de volle breedte van het thema op regionale schaal kan worden blijven besproken en wat daarvoor op het gebied van ondersteuning benodigd is en 2) wat dit betekent voor de huidige rol van MRDH in dit thema, in de wetenschap dat een deel van de opgave op het gebied van energie binnen onze taken en verantwoordelijkheden ligt?

In de Strategische Agenda wordt het onderwerp nadrukkelijk belegd. In de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat (EV) is dit onderstreept en benoemt dat dit energievraagstuk, van huidige prijsstijgingen en effecten daarvan tot de transitie van onze energiebehoefte, zeer wezenlijk is voor diverse belangrijke sectoren in onze regio. De nadere uitwerking en aanscherping van dit thema komt terug bij de vertaling van de Strategische Agenda naar programma's en projecten.

Het algemeen bestuur stelt ten aanzien van het Bestuurlijk Netwerk Energietransitie voor de komende periode met de verschillende betrokken partijen te bekijken bij welke organisatie het faciliteren van deze samenwerking het beste tot zijn recht komt. Dat kan de MRDH blijven, maar dat hoeft niet. Het faciliteren van het Bestuurlijk Netwerk zien we in ieder geval niet als onze primaire verantwoordelijkheid, tegelijkertijd vinden we het ook van belang om de energie die in dit netwerk is ontstaan te koesteren. Daarom is het zonder meer loslaten van wat op dit thema regionaal is opgebouwd niet aan de orde. Voor de zomer van 2023 doen we hiervoor een gedragen voorstel aan de Bestuurscommissie EV.

Betrekken bewoners

Een aantal opmerkingen ging over het direct betrekken van de inwoners bij het beleid, bij projecten en bij de uitvoering daarvan. Vanuit het kenmerk van 'verlengd lokaal bestuur' verloopt communicatie naar inwoners nu via onze gemeenten. Daarbij benadrukt het algemeen bestuur dat de medewerkers van MRDH te allen tijde bereid en beschikbaar zijn om gemeenten of gemeenteraden te helpen in haar communicatie over de MRDH richting haar inwoners. De MRDH-werkorganisatie bezoekt alle gemeenteraden graag jaarlijks en nodigt zich hiervoor actief bij griffies uit. Daarnaast faciliteren we bestuurders met diverse vormen van informatie in haar contacten. We agenderen dit onderwerp in themasessie van het algemeen bestuur op 7 juli 2023. Eventuele voorstellen, voornemens en/of besluiten die uit die bespreking ontstaan, worden op een later moment gecommuniceerd.

Fijnmazig OV

In uw adviezen onderstreept u het belang en de kans van fijnmazig OV: publieke mobiliteit die zorgt voor een breed en toegankelijk netwerk binnen onze regio. Tegelijkertijd staat deze fijnmazigheid onder druk als gevolg van de financiële opgave die door de (lang-)blijvende effecten van corona op het reisgedrag voor OV is ontstaan.

Binnen het concept-ontwerp van de Strategische Agenda is het daarom het volgende opgenomen als vernieuwde inzet: *De MRDH wil raakvlakken en kansen van de combinatie OV, WMO, maatwerkvervoer, last mile activiteiten en deeldiensten benutten om het OV-systeem te verbeteren. Op initiatief van de individuele gemeenten wordt onderzocht wat mogelijke verbeteringen zijn. Met als uitgangspunt dat het voordelen oplevert voor de reiziger en de financiële situatie van het OV.*

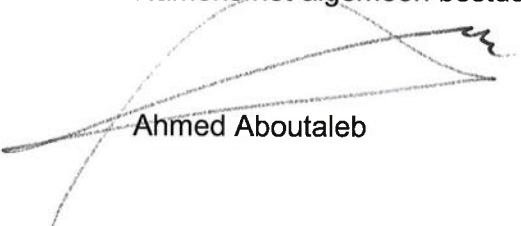
De gemaakte opmerkingen in de commissies zien wij als een aanmoediging om met de (toekomstige) gewenste fijnmazigheid aan de slag te gaan. We benadrukken het belang dit in samenhang met de opgave van MRDH en de financiële perspectief te blijven zien. De ambities van de bestuurs- en adviescommissie Va sporen de organisatie aan om komend jaar voorstellen uit te werken: op concrete vraagstukken over de (on-)mogelijkheden van vrijwillige bemensing van de buurtbussen tot een integratie van maatwerk en publiek vervoer. Dit kan alleen wanneer gemeenten actief meedoen en, zoals de Strategische Agenda beschrijft, lef tonen om met dergelijke, soms ingewikkelde vraagstukken aan de slag te gaan en tot een nieuwe aanpak of oplossing te komen.

Tot slot

Het algemeen bestuur heeft kennis genomen van alle (individuele) reflecties in de bijlage, daarmee begon deze brief. Zoals in de inleiding aangegeven zien we in de reflecties vooral als een ondersteuning van zowel het proces als de inhoud van de Strategische Agenda. We hebben deze reflecties dan ook betrokken bij het besluit om het ontwerp van de Strategische Agenda vrij te geven voor zienswijzen.

Voor de detail- of locatiespecifieke opmerkingen stellen we voor dat deze door de betreffende gemeente worden betrokken in de op te stellen zienswijzen. Gemeenten kunnen in deze zienswijze naast een algemene, regionale blik op de Strategische Agenda ook lokale aandachtspunten benoemen. We nodigen u dan ook van harte uit om uw zienswijzen in de periode van 16 december 2022 tot 10 maart 2023 kenbaar te maken.

Namens het algemeen bestuur,

Ahmed Aboutaleb

Jan van Zanen

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat
Woensdag, 23 november 2022, 18.00-20.00

Presentatieruimte MRDH, Westersingel 12, Rotterdam

Aanwezig

Voorzitter	Karin Kayadoe	Midden-Delfland	Jerry Moerman
Secretaris	Christel Mourik	Nissewaard	Stephan van Uden
Albrandswaard	-	Pijnacker-Nootdorp	Saskia Kleewein
Barendrecht	Martijn Troost	Ridderkerk	G.M. Verweij Karin Kayadoe
Brielle	-	Rijswijk	-
Capelle aan den IJssel	Cor Schaatsbergen	Rotterdam	I. Elfilali Joan Nunnely
Den Haag	C. E. Peeck	Schiedam	Wijnand de Leeuw
Delft	Kristel Wattel Eva Brussaard	Vlaardingingen	-
Hellevoetsluis	-	Wassenaar	I. van de Marel M. Deursen – van Gool
Krimpen aan den IJssel	G.J. Miedema	Westland	R.M.A. Nederpel
Lansingerland	B. Weerheijm	Westvoorne	-
Leidschendam-Voorburg	-	Zoetermeer	R.A.E. Markes
Maassluis	Jurre van de Merve		

1. Opening en mededelingen

- **Wij hebben een afmelding ontvangen van:**
 - Juliette Meurs-Troch (Zoetermeer)
 - Wim Smit (Brielle)
 - Sicco Louw (Zoetermeer)
 - Mieke Bakker-Mantjes (Hellevoetsluis)
 - Gerrit Plantinga (Westvoorne)
 - Jan Bark (Brielle)
 - Cor van der Mark (Westland)
 - Hans van Gastel (Maassluis)
- **Rekenkameronderzoek:** Op 1 december wordt het Rekenkameronderzoek nogmaals geagendeerd in de gemeenteraad van Rotterdam. De planning is om het rapport te presenteren in de bestuurscommissie van december. In de eerste adviescommissie in 2023 wordt het onderzoek uitgebreid besproken in de adviescommissie EV.

2. Voorstel werkwijze 2022-2026 & Vergaderplanning 2023

Christel Mourik (MRDH) geeft een toelichting op de nieuwe werkwijze. Hierin wordt voorgesteld de vergaderingen van de adviescommissie op te delen: een uur themasessie en een uur reguliere vergadering.

De adviescommissie is akkoord met de voorgestelde werkwijze en de vergaderplanning. Hierbij wordt wel aangegeven om het rekenkameronderzoek eerder te bespreken en de bespreking van arbeidsmarkt en onderwijs naar voren te halen.

3. Vaststellen conceptverslag 28 september 2022

Het verslag van de adviescommissie van **28 september 2022** wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Ter informatie: Reactiebrief bestuurscommissie m.b.t. advies Strategie Werklocaties

Geen opmerkingen.

5. Rondvraag en afsluiting eerste deel

6. Thematische deel: Strategische agenda – samen met AcVA in de ontmoetingsruimte

Het gezamenlijke advies vindt u in de bijgevoegde bijlage.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag d.d. **22 maart 2023**

de secretaris,

de voorzitter,

Marjolein Steinebach

Karin Kayadoe

Het bestand 6.0 Raadsinformatiebrief rekenkameronderzoek kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

[Het originele bestand kunt u hier vinden:](#)

<https://mrdh.notubiz.nl/document/12488408/1/76bc5371-68dc-4da7-9100-11fe4f9dcfc3>

6.1 Advies ACEV rekenkameronderzoek

Het bestand 6.1 Advies ACEV rekenkameronderzoek kon niet correct worden ingeladen, het is mogelijk corrupt of beschadigd.

Het originele bestand kunt u hier vinden: <https://mrdh.notubiz.nl/document/12488409/1/00e52abb-a977-4321-8e5a-7d7ae3aa4737>